Dosarul nr.3-334/2023
2-23020978-12-3-09022023-1

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

24.03.2026 mun.Chişinău

Judecătoria Chişinău, sediul Centru,
Preşedintele şedinţei, judecător Liudmila Holeviţcaia,
Grefier Ana Maria Onica,

examinând în ședința de judecată publică acțiunea în contencios administrativ a reclamantei SRL"Tarol-DD" împotriva Serviciului vamal privind anularea actului administrativ individual defavorabil și a deciziei adoptate în procedură prealabilă, obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil și restituirea sumelor achitate în exces,

c o n s t a t ă:

Argumentele participanților la proces:

Reclamantă – SRL"Tarol-DD", la 09.02.2023 s-a adresat cu acțiune în contencios administrativ împotriva Serviciului vamal privind anularea actului administrativ individual defavorabil și a deciziei adoptate în procedură prealabilă, obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil și restituirea sumelor achitate în exces, formulând următoarele cerințe:

- anularea actului de inspecție a Biroului Vamal Centru nr.*****din 19.11.2022, actualizat la 23.11.2022 și 24.11.2022, prin care s-a majorat valoarea mărfurilor în vamă, precum și a răspunsului Serviciului vamal nr.28/11-182 din 05.01.2023;
- impunerea Biroului Vamal și a Serviciului Vamal la acceptarea valorii în vamă a mărfii declarate de „Tarol-DD"SRL;
- restituirea sumelor încasate suplimentar de către organul vamal, urmare a majorării valorii în vamă a mărfii;
- încasarea de la Biroului Vamal Centru și Serviciul Vamal în beneficiul „Tarol-DD"SRL a cheltuielilor de judecată suportate în legătură cu prezentul litigiu;

In argumentarea acțiunii depuse, societatea reclamantă a invocat că, în fapt, a efectuat o operațiune comercială de import a unui lot de mărfuri din Turcia. În acest context și în cadrul procedurii de devamare a mărfurilor, la data de 22.11.2022, de către colaboratorul Biroului Vamal Centru, mun.Chișinău, Roșca Constantin a fost adusă la cunoștință despre întocmirea actul de inspecție din 22.11.2022, nr.*****.

În actul de inspecție respectiv, colaboratorul vamal Roșca Constantin a indicat că, potrivit criteriului de selectivitate, a examinat actele aferente tranzacției de import. Prin urmare, în rezultatul analizei documentelor prezentate și verificării corectitudinii determinării valorii în vamă, cu accesarea datelor din portalul SV, a invocat în mod arbitrar și unilateral existența unor riscuri potențiale și anume pct.32 lit.(b) din Regulamentul privind modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor (HG 974/15.08.2016). Aceste considerente a colaboratorului vamal sunt total

eronate și nu corespund realității și bunelor practici din domeniu.

Pentru confirmarea valorii declarate în vamă, de către colaboratorul vamal, s-a solicitat prezentarea a mai multor informații, și anume:

- contract de vînzare-cumpărare și acordurile adiționale la el în original;
- orice acord posibil între vînzător și cumpărător care afectează valoarea în vamă a mărfurilor;
- oferte de preț, price-list;
- comanda de livrare;
- corespondența comercială purtată în vederea încheierii și negocierii prețului;
- alte documente și informații care sunt în măsură să dovedească realitatea valorii anunțate;

În pct.2 al actului, a menționat cu referire la dreptul de a declara valoarea vamală a mărfurilor prin aplicarea consecutivă a metodelor prevăzute de art.12-17 din Legea cu privire la tariful vamal. La fel, s-a menționat cu referire la dreptul de a solicita procedura de amînare în vederea determinării valorii în vamă, în corespundere cu art.172 din Legea cu privire la tariful vamal. Termenul limită pentru prezentarea actelor sau o altă opțiune a fost oferită pînă la data de 23.11.2022 ora 15.00. Declarantului/reprezentantului i-a fost înmînat actul de inspecție la data de 22.10.2022.

La data de 23.11.2022, ora 13:15, în conformitate cu cerințele invocate, compania ”Tarol-DD”SRL, prin intermediul reprezentantului/declarantului, a înaintat către organul vamal, explicație cu privire la această situație și respectiv, în termenii corespunzători au fost oferite toate actele necesare conform solicitării și conform circumstanțelor de facto.

Astfel au fost prezentate următoarele acte:

- acte de verificare (01.01.2022-23.11.2022);
- contract în original ***** din *****;
- corespondența comercială de pe platforma WhatsApp;
- price list (01.07.2022 - 31.12.2022) la condiția de livrare EXW;
- facturi fiscale de realizare *****/08.10.22; *****/12.10.22; *****/22.10.22;
- catalog în original;

La data de 24.11.2022 ora 09.15, reprezentantul Biroului Vamal Centru, mun.Chișinău, Roșca Constantin, fără să verifice eficient și fără să ia în considerație actele prezentate, a întocmit suplimentarea actului de inspecție. Astfel, prin actul de inspecție suplimentar, a pretins că în urma examinării actelor aferente DVD nr.*****din 22.11.2022 a actelor prezentate suplimentar a considerat existența unui șir de neconformități.

In acest context colaboratorul vamal a reținut:

- contractul de vînzare-cumpărare atașat la DVD este încheiat arbitrar, cu o perioadă de valabilitate nedeterminată, încheiat la *****, fără a indica valoarea contractului și totodată la punctul 1.4 se specifică condiția înaintării unei comenzi de livrare în prealabil a asortimentului de mărfuri care nu a fost prezentată/confirmată documentar;

- acordul adițional prezentat suplimentar nu indică data semnării și totodată nu face referire la nr. contractului de vînzare-cumpărare prezentat (*****din *****), astfel, menționînd doar data contractului;

- contractul de vînzare-cumpărare nu indică condiția de livrare/termenul de livrare a mărfii;

- factura/invoice din 14.11.2022 cu nr.*****nu face referire la contractul prezentat, totodată nu indică condiția și termenul de plată, dat fiind faptul că în rub:28 a DVD este indicat

termenul de plată 001, însă în contract se indică termenul de plată în avans 100% condiție modificată în baza acordului adițional prezentat, termen fiind 30 zile. Prin urmare, nu este clar dacă condiția de plată/termenul de plată influențează prețul tranzacțional al mărfii;

- factura/invoice ce însoțește marfa nu face referire nici la proforma invoice fără nr. din 09.09.2022 prezentată suplimentar; totodată, asortimentul mărfurilor dintre invoice și proforma prezentată diferă comparativ cu codurile de identificare a mărfii;
- price-list la condiția de livrare EXW prezentat nu indică data emiterii și nu se cunoaște pentru cine sunt oferite aceste prețuri și la ce condiții comerciale de plată;
- acte și informații cu privire la comanda de transport, unde să fie descrise cheltuielile suportate pentru descărcare, încărcare, păstrare etc., nu au fost prezentate;
- în rezultatul vizualizării catalogului mărfurilor supuse comercializării de către exportator, au fost identificate mărfurile conform listei din invoice. Ulterior la accesarea site-ului www.namaldi.com au fost identificate mărfurile potrivit invoice, fiind afișate prețuri actualizate în lire turcești. Fiind comparate prețurile afișate pe site cu prețurile indicate în invoice-ul din 09.09.2022, s-au stabilit divergențe în valoarea facturată, care este mai mică cu aproximați 73% - 120%;
- corespondența comercială prezentată are un conținut vag, fiind identificat procesul de selectare a mărfurilor după tip/model/culoare și cantitate, însă nu cuprinde informații clare cu privire la procesul de negociere și încheiere a prețului mărfii importate;

In raport cu pretențiile exagerate și formale ale organul vamal asupra probelor prezentate care confirmă valoarea reală a mărfurilor importate, s-a invocat că dubiile privind veridicitatea valorii în vamă nu a fost eliminată. A fost oferit termen limită pentru prezentarea răspunsului, pînă la data de 24.11.2022 ora 14.00. Actul de inspecție suplimentar a fost adus la cunoștință la data de 24.11.2022, ora 09.15.

La data de 24.11.2022 ora 14:00, în fața organului vamal au fost prezentate suplimentar, actele solicitate cu argumentarea detaliată a circumstanțelor lipsurilor ce ține de corectitudinea determinării valorii în vamă a mărfurilor importate, dar care nici de această dată nu au fost luate în considerare în mod corespunzător.

În concluzionarea celor relatate de către reprezentantul organului vamal, se deduce doar faptul că nu s-a dorit luarea în considerație a tuturor actelor prezentate de compania ”Tarol-DD”SRL, dar au fost criticate nefondat și fără legătură de cauzalitate.

Consideră că toate pretențiile nesemnificative și chiar absurde, care abat de la situația normală și corectă a lucrurilor nu se referă și nu afectează sub nici o formă stabilirea prețului între exportator și importator. De fapt, colaboratorii vamali au verificat și înaintat diferite pretenții minuscule, ale contractului sau/și ale altor acte, dar nicidecum la elemente concrete și concludente care ar demonstra micșorarea valorii mărfurilor în vamă de către agentul economic.

Luând în considerație circumstanțele relatate, precum și reieșind din faptul că nu exista o altă soluție optimă, compania ”Tarol-DD”SRL a fost nevoită să importe lotul de marfă conform situației create și impuse de organul vamal la acea etapă, manifestîndu-și în continuare dezacordul cu privire la majorarea taxelor vamale de import și înaintînd cererea prealabilă.

Așadar, la data de 01.12.2022, în scopul anulării actelor și acțiunilor ilegale ale organului vamal, a fost înregistrată contestația (cererea prealabila) din 30 noiembrie 2023, asupra actului de inspecție din 22.11.2011 al Biroului vamal Centru, (reprezentantul organului vamal - Roșca Constantin), prin care a fost dispusă majorarea valorii în vamă pentru marfa importată.

În cererea prealabilă au fost argumentate toate circumstanțele de facto, precum și motivele legale potrivit cărora urmează a fi anulate acțiunile/actele organului vamal de majorare a valorii

în vamă pentru marfa importată.

În urma examinării cererii prealabile, Serviciul Vamal a oferit răspunsul nr.28/11-182 din 05.01.2023, care a fost recepționat de către ”Tarol-DD”SRL la data de 12.01.2023.

Prin acest răspuns, Serviciul Vamal a continuat să formuleze aceleași pretenții și cerințe neîntemeiate, dar nu a oferă un răspuns clar prin care să se deducă admiterea sau respingerea solicitărilor înaintate de ”Tarol-DD”SRL.

Serviciul Vamal a repetat în răspunsul la cererea prealabilă, pretinse neconcordanțe între date și lipsă de informații, după cum urmează:

- Contractul de vînzare-cumpărare este încheiat arbitrar, cu o perioadă de valabilitate nedeterminată, fiind încheiat la *****, nu conține informații exacte despre condiția de livrare și valoarea contractuală. Totodată, la pct.1.4 se specifică condiția înaintării unei comenzi de livrare în prealabil a asortimentului de mărfuri care nu a fost prezentată/confirmată documentar.

Contrar acestei pretenții irelevante, perioada de valabilitate a contractului nu are nici o legătură de cauzalitate cu prețul sau/și cu formarea prețurilor pentru bunurile importate, deci nu afectează într-un mod oarecare prețul mărfurilor. Totodată, menționează că acest contract este încheiat la data de *****, ceea ce nu presupune o dată veche/îndepărtată. Mai mult ca atît, menționează că, contractul de vânzare-cumpărare nr.***** din ***** care a fost prezentat în original, are o perioada de valabilitate de 11 luni din momentul semnării (pct.7.1.). Și potrivit aceluiași punct din contract, acesta se prelungește în mod automat de către părți, dacă nu intervine propunerea de reziliere în prealabil în termen de o lună. Astfel, opinează reclamanta că pretenția referitor la perioada de valabilitate a contractului, invocată de Serviciul Vamal și Biroul Vamal, este una formală, neîntemeiată și nu are nici o tangență cu formarea prețurilor pentru mărfurile importate.

În aceiași măsură, consideră că comentariul formal și non-juridic asupra actelor încheiate între ”Tarol-DD”SRL și compania turcească, sunt neîntemeiate din punct de vedere legislativ. Astfel, valabilitatea contractului de vînzare-cumpărare din ***** este perfect corectă, legală și în parametrii prevederilor codului civil, iar libertatea contractuală prevăzută de art.993 Cod civil, prevalează tuturor pretențiilor de formalitate aduse. Totodată, menționează că lipsa nesemnificativă a vreunui număr sau a vreunei date de pe actele prezentate, nu afectează valabilitatea juridică a acestora, or, anume în baza acestora a fost realizată tranzacția de vînzare-cumpărare și au fost acceptate de organul vamal.

Suplimentar, reține că legislația civilă a Republicii Moldova și Convenția de la Viena privind contractele de vînzare internațională, oferă părților libertatea de a contracta, modifica și stinge raporturile juridice dintre ele. În concluzie, aceste elemente minuscule și nesemnificative invocate de autoritatea vamală, nicidecum nu se răsfrâng asupra prețului convenit între părțile contractante.

Cu privire la condițiile de livrare și valoarea contractuală, consideră reclamanta că organul vamal, din nou formulează pretenții neîntemeiate, întrucît aceste elemente sunt stabilite clar în pct.3.1. - 3.5. ale contractului.

Cu referire la susținerile organului vamal că, acordul adițional prezentat suplimentar nu conține data semnării și nu face referire la contractul de vînzare cumpărare prezentat (***** din *****), reclamanta invocă următoarele contraargumente: acest element, invocat de organul vamal, cu privire la data încheierii acordului adițional, la fel, este unul irelevant și nu afectează în sine prețurile mărfurilor importate. Acest acord este doar rezultatul unei încrederi stabilite între părți care oferă o condiție mai favorabilă pentru achitarea mărfurilor și servește la menținerea relației de afaceri dintre parteneri.

Cât privește argumentul organului vamal că, price list-ul prezentat nu conține informații cu privire la cine l-a eliberat, către cine este adresat, data eliberării, termenul de valabilitate a ofertei, modalitatea de plată. Aceste argumente, reclamanta de asemenea le contestă, menționând că price listul nu trebuie să conțină așa elemente, este clar că dacă a fost transmis către compania ”Tarol-DD”, este destinat acestuia. Cu toate acestea price listul prezentat oferă informațiile necesare cu privire la tipul corespunzător de marfa, de unde se pot deduce toate elementele cerute de Serviciul Vamal. Acest document (price-list) nu are nevoie să conțină date cu privire la modalitatea de plată, deoarece aceste informații sunt oferite în contract sau/și în alte acte. Modalitatea de plată este un element contractual negociat bilateral și nu poate fi plasat în mod unilateral într-o listă de prețuri a mărfurilor comercializate.

Alt argument invocat de autoritatea vamală: In rezultatul examinării catalogului mărfurilor supuse comercializării de către exportator, au fost identificate mărfurile conform listei din invoice. Ulterior, la accesarea site-ului, www.namaldi.com au fost identificate mărfurile potrivit invoice, fiind afișate prețuri actualizate în lire turcești. Fiind comparate prețurile afișate pe site cu prețurile indicate în invoice-ul din 09.09.2022, s-au stabilit divergențe în valoarea facturată, care este mai mică cu aproximativ 73%- 120%. La acest argument, reclamanta comunică următoarele: Pe site-ul exportatorului, www.namaldi.com sunt expuse prețurile de vînzare cu amănuntul și nicidecum nu pot fi comparate cu prețurile de vînzare angro destinate exportului. Prețurile de vînzare cu amănuntul sunt prețurile cu care se vînd produsele către consumatorii finali individuali. Acestea sunt evident mai mari decât prețurile de vînzare angro, care sunt destinate exportului și se aplică companiilor, distribuitorilor. De asemenea, prețurile de vînzare angro includ, de obicei, discounturi pentru cantități mari, astfel încât să se poată obține prețuri mai mici și competitive. Totodată, organul vamal, invocă declarativ o diferență de 73%-120%, dar nu aduce nici o probă sau un exemplu în susținerea celor invocate. Indică reclamanta că, în fapt și spre surprindere, prețurile impuse de către organul vamal sunt chiar mai mari decît cele afișate pe saitul www.namaldi.com, situație inimaginabilă și inadmisibilă. Așadar, nu este just și corect ca să fie admisă vămuirea loturilor de marfa la aceleași prețuri existente pe piață, adică comercializate cu amănuntul. Dimpotrivă, prețurile afișate pe saitul oficial al companiei Namaldi, aplicîndu-se reducerile firești în mod logic și din punct de vedere economic, vor fi la aceiași valoare prezentate de ”Tarol-DD”SRL.

Mai mult ca atît, consideră că organul vamal, nu a motivat corespunzător și nu a demonstrat că mărfurile importate sunt cu o valoare diminuată față de cea reală, ci doar și-a exprimat anumite dubii. Simpla comparație a prețurilor cu mărfurile afișate de pe pagina web www.namaldi.com este o acțiune greșită și incorectă, or, aici sunt indicate prețurile de vînzare per bucată și nicidecum prețurile angro pentru loturi voluminoase de marfa. În aceste cazuri prețurile diferă considerabil.

Alt argument reținut de autoritatea vamală: corespondența comercială prezentată reflectă procesul de selectare a mărfurilor după tip/model/culoare și cantitate, însă nu cuprinde informații privind prețul mărfurilor importate.

Contrar celor invocate de organul vamal, prețul mărfurilor poate fi stabilit în contract sau în invoice sau în price-list, dar nu în corespondența oficială. Astfel, cu referire la prețul mărfurilor, nu e posibil să derulezi discuții sofisticatate și de lunga durată în corespondență, aceste elemente pot fi decise în convorbirile telefonice și în final fixate în contract, așa cum a și fost făcut, iar tipul, modelul, culoare și cantitate, sunt elemente care necesită discuții mai îndelungate. Deci obiecțiile organului vamal, din nou nu au nici un suport logic, legal și întemeiat.

În general, discuțiile și corespondența oficială nu sunt necesare pentru a stabili prețul mărfurilor. Organul vamal poate conta pe informațiile furnizate de importator și exportator, precum și informațiile de pe factură, acestea sunt documente oficiale care stabilesc prețul mărfurilor.

Totodată, explică că în cazul altor precedente de import pentru mărfuri similare, prețurile nu au fost majorate, deci deduce că, această acțiune de majorare a drepturilor de import, este una ilegală din partea organului vamal.

Suplimentar, face referire la prevederile art.84 din Codul vamal, care stipulează că, (1) La determinarea valorii în vamă în conformitate cu art.80 alin.(4) se poate da dovadă de o flexibilitate rezonabilă în aplicarea metodelor prevăzute la art.72 și la art.80 alin.(3). Valoarea determinată astfel se bazează, în cea mai mare măsură posibilă, pe valorile în vamă determinate anterior. (2) Dacă nu se poate determina valoarea în vamă în conformitate cu alin.(1), se utilizează alte metode adecvate. In acest caz, drept bază pentru determinarea valorii în vamă nu pot fi luate: a) prețul de vânzare pe teritoriul vamal al mărfurilor produse pe teritoriul vamal; b) un sistem prin care, pentru determinarea valorii în vamă, se utilizează cea mai mare dintre două valori alternative; c) prețul mărfurilor pe piața internă a țării exportatoare; d) costul de producție, altul decât valorile calculate care s-au determinat pentru mărfuri identice sau similare în conformitate cu art.80 alin.(3) pct.4); e) prețurile pentru exportul într-o țară străină; f) valorile în vamă minime; g) valori arbitrare sau fictive.

Astfel, observă că, de fapt, organul vamal a acționat total în contrazicere cu prevederile legale, a invocat anumite obiecții formale și neîntemeiate, majorînd în cele din urmă valoarea mărfurilor importate de către compania ”Tarol-DD”SRL.

Concomitent, menționează că reieșind din prevederile Acordului de la Marrakesh privind constituirea Organizației Mondiale a Comerțului, la care Republica Moldova a aderat prin Protocolul din 08 mai 2001, ratificat prin Legea nr.218-XV din 01 iunie 2001, taxele vamale se evaluează la valoarea reală care este valoarea de tranzacție.

Cu derogare de la această regulă, dreptul autorității vamale de a stabili, printr-o echivalență verificabilă, o altă valoare vamală este recunoscută numai în cazul imposibilității de determinare a valorii reale și în situația unor dubii rezonabile privind veridicitatea valorii declarate de importator. In acest sens, reiteră că, autoritatea vamală nu a avut și nu a putut avea nici un dubiu rezonabil, întrucît valoarea mărfurilor declarate în vamă sunt reale și corecte, iar organul vamal nu a demonstrat contrariul sub nici o formă.

În drept, invocînd prevederile art.art.8 alin.(3), 11, 12-17 din Legea cu privire la tariful vamal nr.1380 din 20.11.1997, consideră reclamanta că restricțiile stabilite în art.11 alin.(4) din Legea cu privire la tariful vamal nr.1380 din 20.11.1997, nu au fost identificate de către autoritatea vamală, astfel, pârâtul era obligat să aplice art.10 din al legii menționate, la devamarea mărfii și stabilirea valorii mărfii în vamă, reieșind din actele prezentate de declarant.

Astfel, consideră că, deși a prezentat toate documentele necesare care demonstrează valoarea veridică a mărfii importate, organul vamal, fără a verifica minuțios actele prezentate, sau fără a le acorda valoarea corespunzătoare, într-un mod arbitrar a impus majorarea valorii taxelor vamale, obligînd compania ”Tarol-DD”SRL să suporte cheltuieli nejustificate.

Așadar, contrar tuturor criticilor nefondate și fără legătură de cauzalitate, asupra actelor încheiate între ”Tarol-DD”SRL și compania turcească, menționează că valoarea reală a mărfurilor importate a fost demonstrată prin acte concludente și pertinente. Deci, actele prezentate, precum contractul de vînzare-cumpărare nr.***** din *****; price-lislul oferit de către compania turcească: invoice din 13.09.22; declarația de export a companiei turcești, etc.,

demonstrează indubitabil faptul că prețurile relatate ale mărfurilor importate sunt cele reale și corecte. Astfel, compania ”Tarol-DD”SRL a prezentat toate actele necesare și rezonabile în temeiul cărora se putea deduce realitatea și corectitudinea prețurilor care au fost stabilite pentru importul mărfurilor.

În acest context atrage atenția asupra faptului că prin totalitatea actelor, precum și a explicațiilor oferite, compania ”Tarol-DD”SRL a îndeplinit cerințele organului vamal. Cu toate acestea, într-o formă arbitrară și nejustificată nici din punct de vedre juridic și nici factologic, organul vamal a purces la majorarea taxelor de import. Consideră că, organul vamal nu are puterea legală de a abuza de dreptul său discreționar și de a majora, după propria dorință, valoarea mărfurilor în vamă. Prin asemenea acțiuni ale organul vamal, de majorare a taxelor de import, se contribuie nemijlocit la ridicarea prețurilor acestor produse în Republica Moldova. De asemenea, majorarea taxelor de import afectează competitivitatea produselor locale.

În consecință, majorarea prețurilor pe piața Republicii Moldova duce la scăderea puterii de cumpărare a populației, pe de o parte, precum și la migrarea cumpărătorilor în afara hotarelor.

În general, majorarea taxelor de import poate avea efecte negative asupra economiei țării, atât pe termen scurt, cât și pe termen lung.

Prin urmare, organul vamal, învestit cu o atribuție extrem de semnificativă în stat ar trebui să acorde prioritate asigurării stabilității economice și să se asigure că aceste măsuri sunt implementate prin intermediul unor politici și proceduri transparente și echitabile. Organul vamal ar trebui să-și asigure competența și responsabilitatea de a lua decizii adecvate și de a monitoriza fluxurile comerciale, în scopul protejării intereselor economice și sociale ale Republicii Moldova.

În acest sens, organul vamal ar trebui să se asigure că se aplică prevederile legislației și să adopte politici și proceduri clare și eficiente pentru a asigura corectitudinea și eficiența activității vamale.

În cele din urmă, reiterează că toate informațiile prezentate de către ”Tarol-DD”SRL, care este un importator cu o experiență bogată pe piață, sunt reale, corecte și veridice, iar organul vamal era obligat să efectueze o verificare justă, minuțioasă și obiectivă. Cu toate acestea, autoritatea vamală a apreciat eronat că înscrisurile prezentate nu confirmă valoarea mărfii importate. Așadar, raportând cadrul legal enunțat, cu circumstanțele din speță, consideră că, sub aspectul verificării corectitudinii declarării valorii în vamă a mărfurilor importate conform declarației, acțiunile întreprinse de organul vamal și reflectate în actul de inspecție aferent declarației vamale deduse speței, sunt ilegale și neîntemeiate.

In drept, invocă reclamanta că potrivit art.287 Cod vamal, actele administrative, acțiunile și inacțiunea organelor vamale, ale colaboratorilor vamali pot fi atacate succesiv pe două căi: administrativă și judiciară.

Potrivit art.286 Cod vamal, orice persoană are dreptul să atace actele administrative (inclusiv actele normative), acțiunile sau inacțiunea organelor vamale și ale colaboratorilor vamali dacă consideră că sînt lezate drepturile sau interesele sale legitime.

Art.288 Cod vamal, prevede că, actele administrative, acțiunile sau inacțiunile organelor vamale și ale colaboratorilor vamali pot fi contestate conform prevederilor Codului administrativ.

Art.294[1] Cod vamal, prevede că, orice persoană supusă controlului de către organul vamal, care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, prin actele administrative emise în cadrul procedurii de control, acțiunile sau inacțiunile organelor vamale sau ale colaboratorilor vamali în cadrul acestor proceduri, este în drept să le conteste, în tot sau în parte,

prin depunerea la aparatul central al Serviciului Vamal a unei contestații în formă scrisă.

Potrivit art.294[1] Cod vamal, (1) orice persoană supusă controlului de către organul vamal, care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, prin actele administrative emise în cadrul procedurii de control, acțiunile sau inacțiunile organelor vamale sau ale colaboratorilor vamali în cadrul acestor proceduri, este în drept să le conteste, în tot sau în parte, prin depunerea la aparatul central al Serviciului Vamal a unei contestații în formă scrisă.

Conform art.art.20, 189 alin.(l) Cod administrativ, orice persoană poate înainta o acțiune în contencios administrativ, dacă revendică încălcarea prin activitatea administrativă a unei autorități publice a unui drept legitim sau a unei libertăți stabilite de lege.

Potrivit art.162 Cod administrativ, (1) Procedura prealabilă urmărește scopul de a verifica legalitatea actelor administrative individuale. (2) Dacă autoritatea publică nu soluționează petiția în termenele prevăzute de prezentul cod, persoana afectată este în drept să depună cerere prealabilă. (3) Cererea prealabilă poate fi îndreptată spre: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual ilegal sau nul; b) emiterea unui act administrativ individual.

Art.206 Cod administrativ prevede că, (1) O acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acțiune în contestare); b) obligarea autorității publice să emită un act administrativ individual (acțiune în obligare); c) impunerea la acțiune, la tolerare a acțiunii sau la inacțiune (acțiune în realizare); d) constatarea existenței sau inexistenței unui raport juridic ori nulității unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acțiune în constatare); sau e) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acțiune de control normativ).

Prin urmare, în concluzia tuturor circumstanțelor de drept și de fapt menționate mai sus, deduce și reiterează cu fermitate că organul vamal, nu avea absolut nici un temei de a impune majorarea prețurilor în vamă pentru mărfurile importate. Absolut toate motivele formale și neîntemeiate, formulate de către Biroul Vamal și Serviciul Vamal, sunt ilegale, nu au nici o legătură de cauzalitate și sunt nefondate și fără nici o dovadă.

Luînd în considerație cele expuse, în conformitate cu prevederile legale menționate în cerere, precum și a prevederilor art.art.10, 11, 17, 20, 23, 39, 137, 140, 162, 189, 206 din Codul administrativ; art.art.4-5, 27, 28 33, 40, 63, 85, 117, 166, 166-167, 174-175, 277, 278 Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, art.art.286, 287, 288, 294[1] din Codul vamal, Legea nr.1380 din 20.11.1997 cu privire la tariful vamal, Hotărîrea Guvernului nr.600 din 14.05.2002 cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor introduse pe teritoriul Republicii Moldova, solicită admiterea acțiunii.

În cadrul ședințelor de judecată, reprezentantul reclamantei, avocatul stagiar Guidov Alexandru, împuternicit în baza mandatului avocațial seria MAS nr.*****din 11.03.2025, a susținut acțiunea în contencios administrativ depusă, în sensul formulat și a solicitat admiterea acesteia, reiterându-și argumentele expuse în scris.

Pârâtul – Serviciul Vamal al Republicii Moldova, prin referința prezentată instanței la 21.03.2023, nu a recunoscut acțiunea reclamantei SRL”Tarol-DD” și considerând-o neîntemeiată, a solicitat respingerea integrală a acesteia.

În argumentarea poziției sale procesuale, autoritatea publică pârâtă a invocat următoarele contraargumente: în fapt, „Tarol-DD”SRL a importat din Turcia în baza declarației vamale în detaliu nr.***** din 19 noiembrie 2022, articole de îmbrăcăminte.

Respectiv, în temeiul art.179 Cod vamal al Republicii Moldova, „declarația vamală care se depune la organul vamal, trebuie să fie însoțită de toate documentele necesare vămuirii”.

Astfel, „Tarol-DD”SRL a prezentat organului vamal un set de documente conform borderourilor documentelor anexate pentru declarația vamală. La etapa verificărilor acestor documente în baza cărora a fost declarată marfa importată, funcționarul vamal de la punctul de control financiar a constatat că actele anexate la declarația vamală supusă examinării în cadrul acestui litigiu, nu confirmă pe deplin valoarea în vamă a mărfii. Toate actele prezentate organului vamal, relevă datele necesare ce stabilesc statutul mărfurilor, iar în dependență de acestea, organul vamal în calitate de autoritate competentă efectuează controlul vamal în limitele competenței și acordă liber de vamă potrivit regimului solicitat. Respectiv, este necesar ca actele ce însoțesc mărfurile să fie veridice și să confirme pe deplin toate particularitățile tranzacției comerciale, în caz contrar, s-ar crea premise reale de suspiciuni asupra vulnerabilității acestor tranzacții, ceea ce reprezintă un risc major de eschivare de la plata impozitelor la bugetul public național.

Astfel, la etapa de control vamal, sub aspectul veridicității valorii în vamă, Asycuda World, care reprezintă sistemul electronic de perfectare a tuturor declaraților vamale, a identificat riscul de diminuare a valorii în vamă.

La acest capitol, menționează că una din funcțiile de baza ale Sistemul Informațional Integrat Vamal reprezintă verificarea aprecierii corecte a valorii în vamă, folosind în regim real de timp, bazele de date pentru stabilirea prețului conform tarifului vamal, iar în cazul când datele conțin divergențe sau se contrazic, sistemul de date automat stabilește criteriile de risc.

În context, comunică că diminuarea valorii în vamă reprezintă una dintre cele mai frecvente iregularități depistate de organul vamal, fiind astfel necesară examinarea suplimentară în vederea colectării integrale a impozitelor aferente bugetului public național la importul mărfurilor.

Astfel, la vămuirea mărfii importate de SRL„Tarol-DD”, organului vamal i-au fost prezentate unele documente care în viziunea declarantului confirmă valoarea în vamă declarată cu aplicarea metodei nr.1 de determinare a valorii în vamă.

Cadrul normativ relevant determinării valorii în vamă a mărfurilor importate, constituie:

1) Legea nr.1380-XIIIdin 20.11.1997 “Cuprivire la tariful vamal”;

2) Regulamentul privind modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.974 din 15.08.2016;

Menționează că, în conformitate cu prevederile alin.(1) al art.8 din Legea nr.1380 din 20.11.1997 cu privire la tariful vamal, autoritatea vamală verifică corectitudinea determinării valorii în vamă a mărfii, inclusiv corectitudinea metodei alese de declarant pentru determinarea valorii în vamă și oportunitatea aplicării ei, iar potrivit alin.(2) art.8 din aceiași lege, autoritatea vamală este în drept să ia decizii în privința corectitudinii ori incorectitudinii valorii în vamă a mărfii anunțate de declarant, inclusiv verifică și integritatea(completivitatea) documentelor (obligatorii și suplimentare), prezentate de declarant și corespunderea lor cu cerințele stabilite.

În vederea executări prevederilor Legii cu privire la tariful vamal nr.1380 din 20.11.1997, precum și în conformitate cu prevederile acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele-membre ale acestora, pe de o altă parte, semnat la Bruxelles, la 27 iunie 2014, a fost aprobat Regulamentul privind modul de declarare a valorii în vamă, prin Hotărârea Guvernului nr.974 din 15.08.2016.

Prezentarea actelor/informațiilor suplimentare pentru confirmarea valorii în vamă cu solicitarea următoarelor acte:

- contractul aferent tranzacției de import și acordurile adiționale la el; orice acord posibil între vânzător și cumpărător care afectează valoarea în vamă a mărfurilor; ofertele de preț (listele de prețuri) a vânzătorului/producătorului; corespondența comercială purtată în vederea încheierii

și negocierii prețului; comenzile de livrare; contractul de acordare a serviciilor de transportare și alte documente și informații care sunt în măsură să dovedească realitatea valorii anunțate;

- dreptul să declare valoarea în vamă a mărfurilor prin aplicarea consecutivă a metodelor prevăzute de art.12-17 din Legea cu privire la tariful vamal, sau,

- dreptul de a solicita, procedura de amânare a determinării valorii în vamă, în corespundere cu art.172 din Legea cu privire la tariful vamal nr.1380/1997;

Concomitent, în actele de inspecție a fost indicat și adus la cunoștință termenul limită în care declarantul să se determine referitor la opțiunile acordate.

Potrivit art.7 alin.(2) din lege, în cazul în care este necesar de a confirma valoarea în vamă a mărfii anunțate, declarantul, la cererea autorității vamale, este obligat să prezinte datele respective. Dacă autoritatea vamală pune la îndoială autenticitatea acestor date, declarantul este în drept să determine valoarea în vamă a mărfii prin metodele prevăzute de prezenta lege.

Totodată, pct.29^2 din Hotărârea Guvernului nr.1140 din 02.11.2005 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a destinațiilor vamale, prevăzute de Codul vamal prevede că, la efectuarea controlului documentar, controlului fizic sau controlului ulterior, suplimentar la actele menționate la pct.29^1 se vor prezenta acte care confirmă toate datele indicate în declarația vamală. In cazul în care actele prezentate de declarant nu confirmă toate datele din declarația vamală, organul vamal poate solicita prezentarea altor informații necesare acordării liberului de vamă.

În limitele termenului acordat declarantul a prezentat următoarele acte solicitate suplimentar, cum ar fi: contractul de vânzare cumpărare nr.***** din *****, price-list, facturi de realizare a mărfii seria nr.*****din 08.10.2022, nr.*****din 22.10.2022 și nr.*****din 12.10.2022, proforma-invoice din 09.09.2022, catalog al mărfurilor supuse comercializării de către exportator și actul de verificare a decontărilor reciproce la situația din 23.11.2022.

În urma examinării actelor prezentate concomitent cu declarațiile vamale și cele prezentate suplimentar au fost constatate un șir de neconcordanțe, după cum urmează:

- contractul de vânzare-cumpărare este încheiat arbitrar, cu o perioadă de valabilitate nedeterminată, fiind încheiat la *****, nu conține informații exacte despre condiție de livrare și valoarea contractuală. Totodată, la pct.1.4 se specifică condiția înaintării unei comenzi de livrare în prealabil a asortimentului de mărfuri care nu a fost prezentată/confirmată documentar;
- acordul adițional prezentat suplimentar nu conține data semnării și nu face referire la contractul de vânzare-cumpărare prezentat (***** din *****);
- price listul prezentat nu conține informații cu privire la cine l-a eliberat, către cine este adresat, data eliberării, termenul de valabilitate a ofertei, modalitatea de plată;
- în rezultatul examinării catalogului mărfurilor supuse comercializării de către exportator, au fost identificate mărfurile conform listei de invoice. Ulterior, la accesarea site-ului www.namaldi.com au fost identificate mărfurile potrivit invoice, fiind atașate prețurile actualizate în lire turcești. Fiind comparate prețurile afișate pe site cu prețurile indicate în invoce-ul din 09.09.2022, s-au stabilit divergențe în valoarea facturată, care este mai mică cu aproximativ 73%-120%;
- corespondența comercială prezentată reflectă procesul de selectare a mărfurilor după tip/model/culoare și cantitate, însă nu cuprinde informații privind prețul mărfurilor importate;

Astfel, în urma examinării actelor prezentate și informațiilor conținute în acestea, suspiciunile asupra veridicității prețului efectiv plătit sau de plătit în cazul tranzacțiilor menționate supra, nu au fost înlăturate.

Prin urmare, potrivit pct.36 din Regulament, agentului economic i s-a oferit termen

rezonabil prevăzut de cadrul legal (4 ore) pentru prezentarea dovezilor corespunzătoare.

În termenul acordat, de către ”Tarol-DD”SRL în calitate de dovezi corespunzătoare, a fost depusă la organul vamal scrisoarea f/n din 24.11.2022.

Urmare a examinării scrisorii menționate mai sus, s-a constatat că informațiile specificate nu conțin careva argumente în coraport cu constatările organului vamal, respectiv, nu au eliminat suspiciunile și divergențele stabilite. Corespunzător, acestea nu au fost în măsură să confirme valoarea în vamă declarată, fapt specificat prin actul din inspecție de către funcționarul vamal.

Potrivit art.8 alin.(3) din Legea cu privire la tariful vamal nr.1380/1997, în cazul în care nu există date, ce ar confirma corectitudinea determinării valorii în vamă a mărfii anunțate și/sau nu sunt suficiente, autoritatea vamală este în drept să determine de sine stătător valoarea în vamă a mărfii, aplicând consecutiv una din cele 6 metode prevăzute de prezenta lege.

Astfel, potrivit pct.36 din Regulamentul privind modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.974/2016, funcționarul vamal a informat declarantul prin înmânarea actului de inspecție, despre dreptul de a declara valoarea în vamă a mărfurilor prin aplicarea consecutivă a metodelor prevăzute de art.12-17 din Legea nr.1280/1997 cu privire la tariful vamal, acordând un termen de până la data de 24.11.2022, ora 14:00.

Așadar, cum în termenul acordat declarantul nu a prezentat informațiile solicitate, potrivit mențiunilor de pe actul de inspecție, acesta a depus declarația vamală prin care a declarat valoarea în vamă, aplicând metoda de rezervă, utilizând în acest sens valoarea provizorie stabilită de organul vamal.

Toate mențiunile efectuate în actul de inspecție au fost aduse la cunoștință declarantului contra semnătură.

Totodată, menționează că, conform pct.23 art.1 din Codul vamal, declarație vamală - actul unilateral prin care o persoană manifestă, în formele și modalitățile prevăzute de legislația vamală, voința de a plasa mărfurile sub o anumită destinație vamală, și respectiv, lit.a) pct.8 din Normele tehnice privind imprimarea, utilizarea și completarea declarației vamale în detaliu, regăsite în Anexa nr.1 la Ordinul Serviciului Vamal al Republicii Moldova nr.346-0 din 24.12.2009 referitor la aprobarea Normelor tehnice privind imprimarea, utilizarea și completarea declarației vamale în detaliu: declarație vamală în detaliu - act unilateral, prin care o persoană manifestă, în formele și modalitățile prevăzute de legislația vamală, voința de a plasa mărfurile într-o procedură vamală.

De altfel, conform Ordinului Serviciului Vamal nr.346-0 din 24.12.2009, Monitorul Oficial nr.197-200/876 din 31.12.2009, referitor la aprobarea Normelor tehnice privind imprimarea, utilizarea și completarea declarației vamale în detaliu, se indică expres care rubrici din declarația vamală sunt rezervate completării declarantului sau reprezentantului acestuia, fiind astfel indicată inclusiv rubrica 43 care conform Ordinului menționat RUBRICA 43 – ”METODA DE EVALUARE” - se înscrie un cod aferent numărului metodei de evaluare a mărfurilor, utilizate pentru determinarea valorii în vamă - din Legea cu privire la tariful vamal nr.1380-XIII din 20 noiembrie 1997.

Astfel, în raport cu cadrul legal enunțat, reclamantul nu indică atât norma de drept care a fost încălcată de organele vamale, cât și actul administrativ care ar genera anumite obligații pecuniare.

Actul de inspecție contestat, aferent declarației vamale în detaliu, nu reflectă sau stabilesc decizia de majorare a valorii în vamă, ci doar conțin mențiunile funcționarilor vamali cu titlu de informare care potrivit pct.34 din Regulamentul privind modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor se impun a fi respectate.

În asemenea situație, Biroul vamal Centru indică faptul că actul de inspecție contestat nu lezează drepturile reclamantei, întrucât acțiunile organului vamal la verificarea corectitudinii valorii în vamă sunt reglementate expres de cadrul normativ, astfel este cert faptul că mărfurile importate de SRL„Tafol-DD" au fost plasate în liberă circulație în conformitate cu prevederile lit.a) pct.37 din Regulamentul aprobat prin HG nr.974 "efectuarea modificărilor de către declarant în declarația vamală în detaliu cu aplicarea altei metode de evaluare vamală acceptată de către organul vamal și achitarea drepturilor de import".

Respectiv, nu este clară abordarea reclamantului vis a vis de acțiunile organului vamal, întrucât acțiunile acesteia în procesul de vămuire, au fost exercitate la libera alegere, or, opțiunile indicate în actul de inspecție au fost acordate anume pentru a fi respectate drepturile și interesele persoanei în procesul de vămuire a mărfurilor

Conform Ordinului Serviciului Vamal nr.480 din 18.12.2006 cu privire la aprobarea Metodologiei de prelucrare a declarației vamale în detaliu, publicat în Monitorul Oficial nr.199-202/697 din 29.12.2006, actul de inspecție reprezintă documentul electronic Asycuda World întocmit pe parcursul fiecărei etape a procedurii informatice de declarare a mărfurilor, pe baza constatărilor privind completarea declarației vamale cu date eronate, nereale sau lipsa unor acte referitoare la încadrarea tarifară, valoarea în vamă, felul, cantitatea sau originea, cuantumul obligației și modul de aplicare a facilităților vamale. Cuprinde următoarele date aferente fiecărei declarații vamale: denumire birou vamal, număr de înregistrare, data înregistrării, regim vamal, numărul fiecărui articol ce face obiectul declarației, rezultatele examinării, măsuri luate și sancțiuni aplicate, informații suplimentare privind documentele întocmite cu ocazia măsurilor întreprinse sau sancțiunilor aplicate. Semnarea lui de către utilizatorul sistemului informatic are semnificația luării la cunoștință și acceptării rezultatelor controlului.

Cu referire la existența divergențelor la compararea prețului mărfii declarate cu prețul mărfii celei mai apropiate tranzacții identificate după cantitate și condiții comerciale, și există discrepanță între prețul declarat și valoarea mărfurilor identice anterior importate ținem a menționa că inițial reclamanta a declarat prețul pentru 1,416 articole chiloți boxeri(art.1) în mărime de 30,36 lei calculul respectiv se conturează avînd la bază declarația vamală inițială anexată la dosarul administrativ, din care dacă împărțim valoarea statistică indicată la rubrica 46 la numărul de unități, indicată la rubrica 41 obținem suma de 30,36 lei pentru o unitate, ceea ce este sub nivelul de referință, ori dacă facem același calcul cu cea mai apropiate tranzacție identificată după cantitate și condiții comerciale obținem suma de 39 lei pentru o unitate de marfă importată mai sus, respectiv, pentru celelalte articole în urma calculelor obținem: art.2 - 21,30 lei/buc; 3 - 29,00 lei/buc; 4 - 21,30 lei/buc; 6 - 56,00 lei/buc; 8 - 65,00 lei/buc; 9-101,64 lei/buc., ca dovadă se anexează extrasurile din portalul informațional Asycuda.

Totodată, cu referire la caz și Curtea Supremă de Justiție prin Hotărîrea Plenului cu privire la practica examinării în contencios administrativ a litigiilor legate de aplicarea legislației vamale nr.4 din 24.12.2010, în pct.6 alin.(3) expres indică asupra faptului că "Actul de inspecție prin care se modifică cuantumul obligațiilor de import urmează să fie motivat pe baza informațiilor din Sistemul Informațional Asycuda", ceea ce de fapt este realizat în prezenta speță.

În baza celor expuse și luând în considerație că, biroul vamal este organ de drept al securității economice în sarcina căruia intră apărarea intereselor de stat, a pieței interne, acesta exercită controlul legalității importurilor/exporturilor în cadrul tranzacțiilor economice externe în strictă conformitate cu legislația Republicii Moldova, luptă împotriva încălcărilor vamale și asigură disciplina vamală.

În drept, își întemeiază referința în baza Codului administrativ al Republicii Moldova

nr.116 din 19.07.2018, Codului vamal nr.1149-XIV din 20.07.2000, Legea cu privire la tariful vamal nr.13 80 din 20.11.1997 și solicită respingerea cererii de chemare în judecată depusă de SRL„Tarol-DD” către Biroul Vamal Centru ca neîntemeiată.

În cadrul ședințelor de judecată, reprezentantul pârâtului, Alexandrina Rotari, împuternicită în baza procurii nr.***** din 26.05.2025, nu a recunoscut acțiunea înaintată de SRL„Tarol-DD” și a solicitat respingerea acesteia ca fiind nefondată, reiterându-și argumentele expuse în scris, în referința depusă.

Aprecierea instanței de judecată:

Examinând acțiunea în contencios administrativ a reclamantei SRL„Tarol-DD”, studiind referința pârâtului, ascultând explicațiile ambelor părți, cercetând probele administrate la dosar în ansamblul şi interconexiunea lor în coraport cu normele legale aplicabile, instanța de judecată a ajuns la concluzia că, acțiunea în contencios administrativ înaintată de SRL„Tarol-DD” împotriva Serviciului vamal al Republicii Moldova privind anularea actului administrativ individual defavorabil și a deciziei adoptate în procedura prealabilă este admisibilă, obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil este întemeiată și pasibilă de admis, din următoarele considerente.

În conformitate cu art.17 din Codul administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

La fel, art.11 alin.(1) lit.a) Cod administrativ, prevede că actele administrative individuale pot fi: acte defavorabile - actele care impun destinatarilor lor, obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care respins în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat.

În speță, reclamantă SRL„Tarol-DD” este destinatara actelor administrative contestate – actul de inspecție și decizia adoptată în procedură prealabilă și aceste acte sunt defavorabile pentru reclamanta, deoarece impune achitarea obligațiilor vamale suplimentare ca urmare a neacceptării de către organul vamal a valorii în vamă a mărfurilor declarate de reclamanta.

Prin urmare, acțiunea în contencios administrativ promovată de către reclamanta SRL„Tarol-DD” este admisibilă în baza temeiului prevăzut de art.207 alin.(2) lit.e) Cod administrativ.

Art.20 Cod administrativ, statuează că, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Potrivit art.189 alin.(1) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Iar, potrivit art.206 alin.(1) lit.a) Cod administrativ, o acțiune în contenciosul administrativ poate fi depusă pentru: anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acţiune în contestare).

Art.208 alin.(1) Cod administrativ, până la înaintarea acţiunii în contencios administrativ se va respecta procedura prealabilă, cu excepțiile prevăzute de lege.

Se constată că, adresarea în judecată a fost precedată de adresarea reclamantei către

Serviciul vamal al Republicii Moldova cu cerere prealabilă(întitulată contestație), prin care reclamanta a solicitat, pe cale extrajudiară, anularea actelor defavorabile emise și rectificarea valorii în vamă a mărfurilor importate, potrivit declarației vamale nr.*****din 18.11.2022.

Prin decizia adoptată în procedura prealabilă nr.28/11-182 din 05.01.2023, Serviciul vamal al Republicii Moldova a respins cererea prealabilă ca neîntemeiată.

Art.209 alin.(1) lit.a) Cod administrativ, acţiunea în contestare şi acţiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluţionarea acesteia.

Instanța constată că reclamanta SRL"Tarol-DD" și-a realizat dreptul său la acțiune în interiorul termenului de 30 de zile prevăzut de art.209 alin.(1) lit.a) Cod administrativ, or, decizia adoptată în procedura prealabilă nr.28/11-182 din 05.01.2023 a fost notificată reclamantei la 11.01.2023(f.d.27), iar reclamantul a depus acțiunea în contencios administrativ la 09.02.2023.

Prin urmare, analizând circumstanțele speței în coraport cu normele legale refetitoare la admisibilitatea acțiunii în contencios administrativ, instanța de judecată constată că reclamanta SRL"Tarol-DD" este destinatara actelor administrative individuale defavorabile contestate, a respectat procedura prealabilă, și-a realizat dreptului său la acțiune în interiorul termenului prevăzut de lege, respectiv, temei de declarare a acțiunii ca fiind inadmisibilă pe motive de tardivitate sau nerespectare a procedurii prealabile, precum și lipsa dreptului vătămat, nu există - ceea ce condiționează soluționarea fondului cauzei.

Obiect al examinării prezentei cauze în ordinea contenciosului administrativ îl constituie verificarea legalității actelor administrative individuale defavorabile – actul de inspecție emis de Biroul vamal Centru în persoana colaboratorului vamal Constantin Roșca, *****, SRTN SVV 22/11/2022, precum și decizia adoptată în procedura prealabilă – nr.28/11-182 din 05.01.2023, emisă de Serviciul Vamal, precum și cerința subsecventă de obligare a emiterii actului administrativ individual favorabil privind acceptarea valorii în vamă a mărfii declarate de reclamant conform declarației vamale nr.*****din 18.11.2022.

Noțiunea de „act administrativ" este reglementată în legislația națională, cât și în Rezoluția (77) 31 Cu privire la protecția individului față de actele autorităților administrative, adoptată de Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei la 28 septembrie 1997, statuează că, actul administrativ este o manifestare juridică unilaterală de voință, cu caracter normativ sau individual, din partea unei autorități publice în vederea organizării executării sau executării în concret a legii, actul administrativ desemnează orice măsuri individuale sau decizii luate în cadrul exercitării autorității publice, susceptibile de a afecta direct drepturile, libertățile sau interesele persoanelor fizice sau juridice și care nu este un act îndeplinit în cadrul exercitării unei funcții judiciare.

Controlul judecătoresc al legalității actelor administrative, presupune apărarea drepturilor și intereselor legitime ale justiţiabililor, împotriva abuzurilor administrației publice, în condițiile Codului administrativ. Acest control se înfăptuiește de către instanțele de judecată în condițiile legii privind organizarea judecătorească. Întru elucidarea subiectului privind realizarea controlului judecătoresc se impune conceptul competenței, în baza căruia se realizează respectivul control. Pornind de la scopul primordial al instituției contenciosului administrativ care este prestabilit de legiuitor și care presupune contracararea abuzurilor și exceselor de putere ale autorităților publice, apărarea drepturilor persoanei în spiritul legii, ordonarea activității autorităților publice, asigurarea ordinii de drept. Și reieșind din dreptul subiectiv al subiectului afectat, care la fel a fost predeterminat de legiuitorul și care a fost formulat astfel - orice persoană

care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei ce i-a fost cauzată.

Starea de fapt stabilită în cadrul examinării pricinii, după cronologia apariției circumstanțelor importante pentru soluționarea fondului cauzei, poate fi rezumată în felul următor:

SRL"Tarol-DD" a efectuat o operațiune comercială de import a unui lot de mărfuri din Turcia, în cadrul devamării căruia, la data de 22.11.2022, de către colaboratorul Biroului Vamal Centru, mun.Chișinău, Roșca Constantin a fost întocmit actul de inspecție din 22.11.2022, nr.*****(ulterior, actul de inspecție contestat).

În actul de inspecție contestat, colaboratorul vamal a indicat că, potrivit criteriului de selectivitate, a examinat actele aferente tranzacției de import și identificând existența unor riscuri potențiale, a constatat necesitatea prezentării unor probe/informații suplimentare, și anume: - contract de vînzare-cumpărare și acordurile adiționale la el în original; - orice acord posibil între vînzător și cumpărător care afectează valoarea în vamă a mărfurilor; - oferte de preț, price-list; - comanda de livrare; - corespondența comercială purtată în vederea încheierii și negocierii prețului; - alte documente și informații care sunt în măsură să dovedească realitatea valorii anunțate.

Reclamanta s-a conformat actului organului vamal și a prezentat organului vamal explicații relevante și următoarele acte: - acte de verificare (01.01.2022-23.11.2022); - contract în original ***** din *****; - corespondența comercială de pe platforma WhatsApp; - price list (01.07.2022 - 31.12.2022) la condiția de livrare EXW; - facturi fiscale de realizare *****/08.10.22; *****/12.10.22; *****/22.10.22; - catalog în original.

Colaboratorul vamal, nu a luat în considerație actele și explicațiile prezentate și a întocmit actul de inspecție contestat, imputând reclamantei următoarele:

- contractul de vînzare-cumpărare atașat la DVD este încheiat arbitrar, cu o perioadă de valabilitate nedeterminată, încheiat la *****, fără a indica valoarea contractului și totodată la punctul 1.4 se specifică condiția înaintării unei comenzi de livrare în prealabil a asortimentului de mărfuri care nu a fost prezentată/confirmată documentar;
- acordul adițional prezentat suplimentar nu indică data semnării și totodată nu face referire la nr. contractului de vînzare-cumpărare prezentat (*****din *****), astfel, menționînd doar data contractului;
- contractul de vînzare-cumpărare nu indică condiția de livrare/termenul de livrare a mărfii;
- factura/invoice din 14.11.2022 cu nr.*****nu face referire la contractul prezentat, totodată nu indică condiția și termenul de plată, dat fiind faptul că în rub.28 a DVD este indicat termenul de plată 001, însă în contract se indică termenul de plată în avans 100%, condiție modificată în baza acordului adițional prezentat, termen fiind 30 zile. Prin urmare, nu este clar dacă condiția de plată/termenul de plată influențează prețul tranzacțional al mărfii;
- factura/invoice ce însoțește marfa nu face referire nici la proforma invoice fără nr. din 09.09.2022 prezentată suplimentar; totodată, asortimentul mărfurilor dintre invoice și proforma prezentată diferă comparativ cu codurile de identificare a mărfii;
- price-list la condiția de livrare EXW prezentat nu indică data emiterii și nu se cunoaște pentru cine sunt oferite aceste prețuri și la ce condiții comerciale de plată;
- acte și informații cu privire la comanda de transport, unde să fie descrise cheltuielile

suportate pentru descărcare, încărcare, păstrare etc., nu au fost prezentate;

- în rezultatul vizualizării catalogului mărfurilor supuse comercializării de către exportator, au fost identificate mărfurile conform listei din invoice. Ulterior la accesarea site-ului www.namaldi.com au fost identificate mărfurile potrivit invoice, fiind afișate prețuri actualizate în lire turcești. Fiind comparate prețurile afișate pe site cu prețurile indicate în invoice-ul din 09.09.2022, s-au stabilit divergențe în valoarea facturată, care este mai mică cu aproximați 73% - 120%;

- corespondența comercială prezentată are un conținut vag, fiind identificat procesul de selectare a mărfurilor după tip/model/culoare și cantitate, însă nu cuprinde informații clare cu privire la procesul de negociere și încheiere a prețului mărfii importate;

Urmare a acestor acțiuni ale autorității vamale, reclamanta neavând o altă soluție acceptabilă, a importat lotul de marfă conform situației create și impuse de organul vamal, însă a urmat procedura legală de contestate a actelor emise, manifestând dezacordul cu privire la majorarea taxelor vamale de import.

Potrivit art.1 alin.(4) Cod vamal (în redacția legii nr.95 din 24.08.2021, în vigoare din 01.01.2024), legislația aplicabilă este cea în vigoare la data depunerii declarației vamale (22.11.2022), adică Codul vamal în redacția legii nr.1149 din 20.07.2000, în vigoare până la 01.01.2024.

Art.1 - noțiuni principale:

Pct.22) operațiuni vamale-controlul mărfurilor și al mijloacelor de transport, controlul corporal, verificarea documentelor contabile, controlul antrepozitelor vamale, zonelor libere, vămuirea, perceperea drepturilor de import și drepturilor de export, alte acțiuni, efectuate în domeniul vamal de către organul vamal;

Pct.23) declarație vamală-actul unilateral prin care o persoană manifestă, în formele și modalitățile prevăzute de legislația vamală, voința de a plasa mărfurile sub o anumită destinație vamală;

Pct.35) obligație vamală-obligația de plată a drepturilor de import și de export (inclusiv a amenzilor, contravalorii corpurilor delicte și penalităților) apărute conform legislației, precum și a celor constatate ulterior operațiunilor vamale.

Art.1272 - Apariția obligației vamale la introducerea mărfurilor pe teritoriul vamal

(1) La introducerea mărfurilor pe teritoriul vamal, obligația vamală apare în cazurile cînd:

a) mărfurile pasibile de drepturi de import sînt puse în liberă circulație;

b) mărfurile sînt plasate sub regimul de admitere temporară cu suspendare parțială de drepturile de import.

(2) În cazul specificat la alin.(1) lit.a), obligația vamală apare la data înregistrării declarației vamale de import, iar în cazul specificat la alin.(1) lit.b), obligația vamală apare la data înregistrării declarației vamale de reexport.

Art.174 - Formele declarării

(1^1) Declarația vamală se depune la organul vamal în formă electronică, utilizînd sistemul informațional integrat vamal.

(2) Forma și procedura de declarare, precum și informațiile necesare vămuirii sînt stabilite de Serviciul Vamal.

Art.179 - Documentele și informațiile suplimentare necesare vămuirii

(1) Declarația vamală, care se depune la organul vamal, trebuie să fie însoțită de toate documentele necesare vămuirii.

(1[1]) În cazul depunerii declarației vamale în format electronic, toate documentele necesare vămuirii se depun în format electronic, cu aplicarea pe declarația vamală a semnăturii digitale, eliberată de Centrul de certificare a cheilor publice al autorităților administrației publice.
(2) Organul vamal este în drept să ceară informații suplimentare pentru a verifica datele din declarația vamală sau din alte documente prezentate.
(3) Lista de documente și informații suplimentare care trebuie prezentate o stabilește Serviciul Vamal.
(4) Organul vamal este în drept să stabilească termenele de prezentare a documentelor lipsă și a informațiilor suplimentare.

Art.180 - Primirea declarației vamale

(1) Organul vamal primește declarația vamală conform procedurii stabilite de Serviciul Vamal.
(2) Din momentul primirii, declarația vamală devine act juridic.
(3) Organul vamal nu are dreptul să respingă declarația vamală.

Legea nr.1380 din 20.11.1997 cu privire la tariful vamal

Art.1 - Domeniul de aplicare a legii

(1) Prezenta lege stabilește modul de formare și de aplicare a tarifului vamal la mărfurile introduse pe sau scoase de pe teritoriul Republicii Moldova, regulile de supunere a acestora taxelor vamale, precum și metodele de determinare a valorii în vamă și a țării de origine a mărfUrilor.

Art.6 - Declararea valorii în vamă a mărfii

(1) La trecerea mărfii peste frontiera vamală, declarantul anunță valoarea în vamă a acesteia autorității vamale.
(2) Modul și condițiile de declarare a valorii în vamă a mărfurilor introduse pe și scoase de pe teritoriul vamal, precum și forma declarației se stabilesc de către Guvern în conformitate cu prezenta lege și cu tratatele internaționale ratificate de Republica Moldova.

Art.7 - Drepturile și obligațiile declarantului

(1) Valoarea în vamă a mărfii anunțată de declarant și datele suplimentare referitoare la ea trebuie să fie veridice și confirmate prin acte.
(2) În cazul în care este necesar de a confirma valoarea în vamă a mărfii anunțată, declarantul, la cererea autorității vamale, este obligat să prezinte datele respective. Dacă autoritatea vamală pune la îndoială autenticitatea acestor date, declarantul este în drept să determine valoarea în vamă a mărfii prin metodele prevăzute de prezenta lege.
(3) În cazul în care autoritatea vamală dispune amînarea determinării definitive a valorii în vamă, declarantul are dreptul să ridice marfa din vamă cu condiția depunerii unei garanții suficiente, care să acopere încasarea drepturilor de import corespunzătoare mărfii în cauză.
(4) În cazul în care nu este de acord cu decizia autorității vamale referitoare la valoarea în vamă a mărfii, declarantul poate ataca această decizie în modul stabilit de legislație atît în fața autorității vamale, cît și în fața instanței de judecată, fără penalizare.

Art.8 - Drepturile și obligațiile autorității vamale,

(1) Autoritatea vamală exercită controlul asupra corectitudinii determinării valorii în vamă a mărfii.
(2) Autoritatea vamală este în drept să ia decizii în privința corectitudinii ori incorectitudinii valorii în vamă a mărfii anunțate de declarant.
(3) În cazul în care nu există date ce ar confirma corectitudinea determinării valorii în vamă a mărfii anunțate sau în cazul în care există temei de a considera că datele prezentate de

declarant (importator) nu sînt veridice (inclusiv sînt sub nivelul valorii lor de producție) și/sau nu sînt suficiente, autoritatea vamală este în drept să determine de sine stătător valoarea în vamă a mărfii, aplicînd consecutiv una din cele 6 metode prevăzute de prezenta lege.

Art.10 - Metodele de determinare a valorii în vamă a mărfii

(1) Valoarea în vamă a mărfii introduse pe teritoriul vamal se determină prin următoarele metode: a) în baza valorii tranzacției, respectiv în baza prețului efectiv plătit sau de plătit;

b) în baza valorii tranzacției cu marfă identică;

c) în baza valorii tranzacției cu marfă similară;

d) în baza costului unitar al mărfii;

e) în baza valorii calculate a mărfii;

f) prin metoda de rezervă.

(2) Principala metodă dintre cele specificate la alin.(1) este metoda determinării valorii în vamă a mărfii în baza valorii tranzacției cu marfa respectivă. În cazul în care metoda principală nu poate fi aplicată, se folosesc alte metode. Fiecare din metodele succesive se aplică doar în cazul în care valoarea în vamă a mărfii nu poate fi determinată prin metoda precedentă. Metodele prevăzute la lit.d) și e) pot fi aplicate în orice consecutivitate, la dorința declarantului.

Art.11 - Metoda determinării valorii în vamă a mărfii în baza valorii tranzacției, respectiv în baza prețului efectiv plătit sau de plătit.

(1) La determinarea valorii în vamă a mărfii în baza valorii tranzacției, respectiv în baza prețului efectiv plătit sau de plătit, în valoarea tranzacției se includ următoarele componente în cazul în care nu au fost incluse anterior în valoarea mărfii:

a) cheltuielile pentru transportul mărfii la aeroport sau în alt loc de introducere a mărfii pe teritoriul vamal:

- cheltuielile aferente asigurării;
- costul transportului;
- costul încărcării, descărcării și transbordării mărfii;

b) cheltuielile suportate de cumpărător:

- comisioanele și primele pentru brokeri, cu excepția comisioanelor pentru achiziționarea mărfii;
- costul containerelor și/sau al altui ambalaj de folosință repetată, dacă, în corespundere cu Nomenclatura combinată a mărfurilor, acestea sînt considerate un tot întreg cu marfa;
- costul ambalajului, inclusiv costul materialelor de ambalaj și al lucrărilor de ambalare;

c) valoarea, calculată în mod corespunzător, a următoarelor mărfuri și servicii oferite, direct sau indirect, de cumpărător, în mod gratuit sau la preț redus, în scopul utilizării la producerea ori exportarea mărfii evaluate, în măsura în care această valoare nu a fost inclusă în prețul efectiv plătit sau de plătit:

- materiale, componente, părți și alte elemente similare, încorporate în marfă;
- instrumente, matrițe, forme și alte componente similare, utilizate la producerea mărfii;
- materiale cheltuite la producerea mărfii;
- lucrări de inginerie, de dezvoltare, lucrări de artă și design, planuri și schițe, executate în afara țării și necesare pentru producerea mărfii;

d) redevențele și taxele pentru licențe referitoare la mărfurile de evaluat, pe care cumpărătorul este obligat să le achite, direct sau indirect, ca o condiție a vînzării mărfurilor de evaluat, în cazul în care aceste redevențe și drepturi de licență nu au fost incluse în prețul efectiv plătit sau de plătit;

e) partea din venitul de la orice revînzare, transmitere sau utilizare ulterioară a mărfii, care ar reveni, direct sau indirect, vînzătorului.

Art.17[2] - Amînarea determinării definitive a valorii în vamă

(1) La cererea în scris a declarantului, amînarea determinării definitive a valorii în vamă se dispune: c) în situația în care pentru determinarea valorii în vamă este necesară prezentarea unor documente sau justificări suplimentare referitoare la exactitatea și veridicitatea valorii declarate și declarantul nu le poate prezenta la momentul efectuării formalităților vamale.

Procedura de amînare a determinării definitive a valorii în vamă a mărfii se stabilește printr-un regulament aprobat de Guvern.

(2) Pentru determinarea cu titlu provizoriu a valorii în vamă se iau în considerare următoarele elemente:

a) valoarea de tranzacție care rezultă din documentele prezentate de declarant;

b) valoarea cheltuielilor care se includ în valoarea în vamă conform art.11 alin.(l), estimată de declarant pe bază de documente justificative și acceptată de organul vamal și/sau stabilită pe baza informațiilor de care dispune organul vamal;

c) orice sumă care poate fi considerată parte a plății totale efectuate sau de efectuat, direct sau indirect, ca o condiție a vînzării mărfurilor de evaluat;

d) informațiile conținute în Sistemul informațional integrat vamal și/sau informațiile deținute de organul vamal la momentul evaluării.

(3) În cazul în care determinarea definitivă a valorii în vamă nu se poate efectua imediat, importatorul are dreptul să dispună de mărfuri, cu condiția să constituie o garanție suficientă, care să acopere încasarea drepturilor de import corespunzătoare mărfii în cauză. Garanția suficientă este oferită printr-un depozit bănesc sau o scrisoare de garanție emisă de o bancă din Republica Moldova (garanție bancară), sau o garanție a brokerului vamal.

(7) În cazul în care, în termen de 30 de zile calendaristice de la punerea în liberă circulație a mărfii, declarantul nu prezintă documente concludente privind confirmarea valorii în vamă a acesteia, autoritatea vamală procedează la executarea garanției, iar operațiunea de plasare a mărfurilor sub regim vamal se consideră a fi încheiată.

(7[1]) Obligația vamală apărută urmare a încheierii procedurii de amînare a determinării definitive a valorii în vamă se încasează din contul garanției constituite, imediat după aducerea la cunoștința plătitorului vamal a deciziei de regularizare. În cazul dat, majorarea de întîrziere nu se calculează.

Hotărârea Guvernului nr.974 din 15.08.2016 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor

Pct.l - Regulamentul privind modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor (în continuare - Regulament) stabilește modul de determinare și declarare a valorii în vamă a mărfurilor importate, precum și procedura de control a corectitudinii determinării valorii în vamă.

Pct.9 - În cazul în care organul vamal are suspiciuni întemeiate că valoarea de tranzacție declarată reprezintă cuantumul total plătit sau de plătit astfel cum se menționează în art.11 alin.(1) din Legea cu privire la tariful vamal, se solicită declarantului să furnizeze informații suplimentare, în conformitate cu pct.27 alin. cinci și pct.29 alineatul doi.

În cazul în care după primirea informațiilor suplimentare sau în absența unui răspuns suspiciunile nu sînt eliminate, organul vamal poate decide că valoarea în vamă nu poate fi determinată, în conformitate cu art.11 alin.(1) din Legea cu privire la tariful vamal.

Decizia luată de către organul vamal se comunică în scris, sub rezerva dispozițiilor art.7

alin.(4) din Legea cu privire la tariful vamal. Dezacordul cu privire la decizia organului vamal nu scutește declarantul de obligativitatea conformării la cerințele stabilite.

Pct.29 - Pentru confirmarea valorii în vamă a mărfurilor importate, declarantul prezintă acte potrivit prevederilor pct.29/1 din Regulamentul de aplicare a destinațiilor vamale prevăzute de Codul vamal al Republicii Moldova, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.1140 din 2 noiembrie 2005.

În cazul în care organul vamal constată neconcordanțe sau nereguli între datele care se conțin în actele prezentate de declarant și/sau dacă Sistemul Informațional Integrat Vamal identifică criteriul de selectivitate în baza procesului de administrare a riscurilor, în temeiul prevederilor art.7 alin.(2) din Legea cu privire la tariful vamal și pct.29/2 din Regulamentul de aplicare a destinațiilor vamale prevăzute de Codul vamal al Republicii Moldova, organul vamal este în drept să solicite declarantului date și informații suplimentare, în funcție de specificul tranzacției.

Declarantul, din proprie inițiativă, este în drept să prezinte și alte acte, în scopul confirmării valorii în vamă anunțate.

Actele prezentate în scopul confirmării valorii în vamă declarate vor conține cumulativ următoarele date: a) datele de identificare ale vînzătorului și ale cumpărătorului mărfurilor;
b) denumirea mărfurilor, cantitatea, prețul pentru fiecare unitate și valoarea totală a mărfurilor;
c) semnătura persoanei emitente; d) numărul și data de emitere a facturii; e) condițiile și modalitatea de achitare; f) reducerile și condițiile de aplicare a acestora, după caz; g) condițiile și termenul de livrare; h) natura tranzacției (comercială/necomercială).

Pct.32 - La determinarea valorii în vamă a mărfurilor importate în baza valorii tranzacției, valoarea în vamă a bunurilor corespunde cu valoarea de tranzacție, care este egală cu prețul plătit sau de plătit pentru mărfurile importate, ajustată la valoarea elementelor prevăzute la art.11 alin.(1) din Legea cu privire la tariful vamal, în cazul în care acestea nu au fost incluse anterior în valoarea mărfii.

În cazul în care valoarea în vamă declarată este stabilită în baza metodei valorii de tranzacție, organul vamal verifică declarația vamală și documentele de însoțire prezentate, luînd în considerare următoarele aspecte:

a) corespunderea datelor din declarația vamală în detaliu și datelor din actele prezentate de declarant cu datele și informațiile specificate în D.V.1;
b) descrierea în detaliu a mărfurilor și fără echivoc, cu prezentarea datelor suficiente în acest sens, inclusiv specificarea mărcii comerciale, în cazul existenței acesteia;
c) lipsa datelor contradictorii sau a unor neregularități din actele prezentate;
d) corectitudinea datelor din documentele prezentate privind condițiile de livrare a mărfurilor importate, conform regulilor INCOTERMS;
e) declararea, în funcție de specificul tranzacției, a elementelor de inclus în valoarea în vamă suportate de către cumpărător în sensul art.11 alin.(1) din Legea cu privire la tariful vamal;
f) menționarea condițiilor acordării reducerilor, după caz;
g) valoarea în vamă declarată pentru mărfurile destinate punerii în liberă circulație, plasate anterior într-un regim vamal suspensiv sau în zonele economice libere, nu este mai mică decît valoarea facturată, declarată în regimul vamal inițial (cu excepția cazurilor în care prețul definitiv al mărfurilor se stabilește pe bază de cotații bursiere sau prețul mărfii a fost influențat de uzura fizică și/sau de învechire morală), cu ajustarea (după caz, în funcție de specificul tranzacției) la valoarea elementelor prevăzute la art.11 alin.(1) din Legea cu privire la tariful vamal;

h) lipsa tranzacțiilor noncomerciale: donații, cadouri, mostre;
i) lipsa restricțiilor în privința drepturilor cumpărătorului asupra mărfii evaluate, cu excepția restricțiilor admise la art.11 alin.(4) lit.a) din Legea cu privire la tariful vamal;
j) lipsa în cadrul tranzacției de vînzare-cumpărare a unor condiții sau prestații a căror valoare nu poate fi determinată;
k) lipsa relațiilor de interdependență între participanții la tranzacție, cu excepția cazurilor cînd interdependența nu influențează valoarea tranzacției;
l) lipsa factorilor de risc identificați, în funcție de natura și specificul tranzacției, în baza riscurilor gestionate de către Serviciul Vamal.

Pct.34. În situația în care sînt îndeplinite prevederile de aplicare a metodei de tranzacție potrivit art. 11 din Legea cu privire la tariful vamal, precum și în urma verificării aspectelor vizate la pct.32 alineatul doi, se stabilește conformitatea datelor declarate, organul vamal acceptă metoda de tranzacție.

În cazul nerespectării dispozițiilor alineatului unu, organul vamal informează declarantul prin înmînarea actului de inspecție despre:
1) necesitatea prezentării actelor/informațiilor suplimentare pentru confirmarea valorii în vamă în termenul ce nu va depăși 2 zile lucrătoare; sau
2) dreptul de a declara valoarea în vamă a mărfurilor prin aplicarea metodelor prevăzute în art.12-17 din Legea cu privire la tariful vamal cu dreptul de a plasa mărfurile în liberă circulație; sau
3) dreptul de constituire de către declarant a unei garanții suficiente cu dreptul de a plasa mărfurile în liberă circulație.

Pct.36 (...), în situația în care dovezile corespunzătoare nu pot fi prezentate în termenul prevăzut la alineatul unu, declarantul poate solicita constituirea garanției suficiente cu dreptul de a plasa mărfurile în liberă circulație, în conformitate cu prevederile art.17/2 din Legea cu privire la tariful vamal.

Pct.48 - după plasarea în liberă circulație a mărfurilor pentru care s-a constituit o garanție, stabilirea valorii în vamă se efectuează după examinarea actelor aferente tranzacției de import și/sau prezentate suplimentar la cererea organului vamal ori prezentate de către declarant din propria inițiativă. În cazul în care informația conținută în actele prezentate nu atestă valoarea în vamă declarată, organul vamal este în drept să întreprindă acțiuni de control prin audit postvămuire și/sau solicitare administrativă către autoritatea vamală a țării de expediție privind verificarea exactității valorii de export. Organul vamal va efectua procedura stabilirii valorii în vamă cu caracter definitiv în termenul de valabilitate al garanției, potrivit art. 172 din Legea cu privire la tariful vamal.

Pct.50 - În cazul în care în urma întreprinderii acțiunilor vizate la pct.48, valoarea în vamă declarată nu se demonstrează, organul vamal stabilește valoarea în vamă cu caracter definitiv în baza informațiilor deținute, cu informarea declarantului prin actul de inspecție.

Raportând cadrul legal precitat la circumstanțele faptice stabilite, instanța de judecată subliniază că, declarația vamală a fost depusă de către „Tarol-DD”SRL, cu indicarea metodei nr.1 de determinare a valorii în vamă a mărfii. Astfel, pentru mărfurile respective a fost declarată organului vamal valoarea în vamă în baza valorii de tranzacție.

În acest sens se atrage atenția că toate mărfurile care trec frontiera vamală sunt supuse declarării prin perfectarea și depunerea de către reprezentantul în relațiile cu Serviciul Vamal a unei declarații vamale. Declarația vamală se completează și împreună cu actele se înregistrază pe serverul Serviciului Vamal, moment în care i se atribuie număr și data înregistrării și devine act

juridic. Din momentul înregistrării, începe procedura de vămuire și organul vamal verifică declarația vamală și actele care o însoțesc conform art.8 din Legea nr.1380.

Urmare a examinării actelor prezentate și verificării corectitudinii determinării valorii în vamă a mărfurilor, cu accesarea datelor din Sistemul Informațional Integrat Vamal „Asycuda World", funcționarul vamal a identificat riscul de subevaluare a mărfii importate în baza declarației vamale nr.*****din 22.11.2022.

Instanța reține că, potrivit Hotărârii Guvernului nr.561 din 18.05.2007 cu privire la Sistemul Informațional Integrat Vamal, Sistemul Informațional ASYCUDA World (ASYCUDA: Automated SYstem for CUstoms DAta) - produsul de program elaborat de către Conferința Națiunilor Unite pentru Comerț și Dezvoltare în scopul susținerii reformelor în organele vamale, precum și acordarea suportului la facilitarea comerțului și controlului vamal. Așadar, ASYCUDA Word este un sistem informațional, parte componentă a Sistemului informațional integrat vamal. Tmplimentarea programului „Asycuda World" urmărește reformarea proceselor de vămuire și își propune accelerarea vămuirii prin informatizare și prin simplificarea procedurilor, reducând astfel la minimum costurile administrative pentru comunitatea de afaceri și economia țării. Acesta reprezintă sistemul electronic de perfectare a tuturor declarațiilor vamale, care identifică riscul de subevaluare a mărfii la tranzacția declarației vamale, iar, una din funcțiile de baza ale Sistemului Informațional este verificarea aprecierii corecte a valorii în vamă, folosind în regim real de timp bazele de date pentru stabilirea prețului conform tarifului vamal, iar în cazul când datele conțin divergențe sau se contrazic, sistemul de date automat stabilește criterii de risc.

La caz, a fost întocmit actul de inspecție contestat, prin care funcționarul vamal, în urma examinării actelor aferente tranzacției de import, precum și factorii de risc specificați la pct.32 din regulamentul privind modul de declarare a valorii în vamă (HG 974/15.08.2016), a stabilit o divergență prin compararea prețului mărfii declarate cu prețul mărfii celei mai apropiate tranzacții identificate după cantitate și condiții comerciale.

În rezultatul controlului documentar s-a stabilit că datele din acte sunt contradictorii și există discrepanță între prețul declarat și valoarea mărfurilor similare anterior importate.

Etapele procedurii vamale și opțiunile propuse declarantului au fost stabilite de legiuitor în scopul simplificării activității funcționarului vamal și nesuportarea unor cheltuieli suplimentare de către agentul economic.

Comparând actele aferente declarației vamale potrivit dosarului administrativ și actele solicitate de organul vamal, consemnate în actul de inspecție contestat, se observă că documentele depuse de declarant dețin informații suficiente care sunt în măsură să dovedească că valoarea declară este reală.

Așadar, contractul de vînzare-cumpărare din ***** și perioada de valabilitate a acestuia nu are legătură de cauzalitate cu prețul sau/și cu formarea prețurilor pentru bunurile importate, deci nu afectează într-un mod oarecare prețul mărfurilor. Acest contract este încheiat la data de *****, ceea ce denotă că relațiile contractuale între părți sunt de o durată îndelungată. În contract, se specifică expres că acesta are o perioada de valabilitate de 11 luni din momentul semnării (pct.7.1.) și se prelungește în mod automat, dacă nu intervine propunerea de reziliere în prealabil în termen de o lună. Respectiv, contractul încheiat între "Tarol-DD"SRL și compania turcească este unul valabil și real încheiat, neexistând nici o premisă obiectivă care ar putea afecta în limite legale principiul libertății contractuale.

La fel, instanța de judecată nu poate accepta concluziile reprezentantului autorității vamale referitoare la faptul că, acordul adițional prezentat suplimentar nu conține data semnării

și nu face referire la contractul de vînzare cumpărare prezentat (***** din *****), deoarece acest criteriu nu este de natură să afecteze prețurile mărfurilor importate. Acest acord este doar rezultatul unei încrederi stabilite între părți care oferă o condiție mai favorabilă pentru achitarea mărfurilor și servește la menținerea relației de afaceri dintre parteneri.

La fel, instanța se judecată acceptă ca fiind întemeiate argumentele părții reclamante cu privire la faptul că pe site-ul exportatorului www.namaldi.com sunt expuse prețurile de vînzare cu amănuntul și nicidecum nu pot fi comparate cu prețurile de vînzare angro destinate exportului. Prețurile de vînzare cu amănuntul sunt prețurile cu care se vînd produsele către consumatorii finali individuali. Acestea sunt evident mai mari decât prețurile de vînzare angro, care sunt destinate exportului și se aplică companiilor, distribuitorilor. De asemenea, prețurile de vînzare angro includ, de obicei, discounturi pentru cantități mari, astfel încât să se poată obține prețuri mai mici și competitive. Așadar, nu este just și corect ca să fie admisă vămuirea loturilor de marfa la aceleași prețuri existente pe piață, adică comercializate cu amănuntul. Dimpotrivă, prețurile afișate pe saitul oficial al companiei Namaldi, aplicîndu-se reducerile firești în mod logic și din punct de vedere economic, vor fi la aceiași valoare prezentate de ”Tarol-DD”SRL.

Mai mult, atât la referință, cât și în dosarul administrativ, pârâtul nu a anexat înscrisuri în confirmarea celor relatate în actul de inspecție emis, ceea ce contravine prevederilor art.93 alin.(1) și (2) Cod administrativ, care prevede că fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția. Prin derogare de la prevederile alin.(1), fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale.

Prin urmare, actele anexate la declarația vamală conțin informații suficiente pentru confirmarea valorii în vamă în baza valorii de tranzacție aleasă inițial de declarant, în consecință, instanța de judecată concluzionează că actul de inspecție contestat aferent declarației vamale nr.*****, emis de organul vamal urmează a fi anulat.

Prin urmare, instanța de judecată conchide că autoritatea vamală din Republica Moldova, nu avea temei legal să impună reclamantei spre plată obligații vamale suplimentare.

Art.16 Cod administrativ prevede: (1) Dreptul discreţionar al autorităţii publice reprezintă posibilitatea acesteia de a opta între mai multe soluţii posibile corespunzătoare scopului legii atunci cînd aplică o dispoziţie legală. (2) Exercitarea dreptului discreţionar nu permite desfăşurarea unei activităţi administrative arbitrare

Art.137 Cod administrativ prevede: (1) În exercitarea dreptului discreţionar atribuit, autorităţile publice trebuie să acţioneze cu bună-credinţă în limitele legal stabilite şi cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul. (2) Dacă autoritatea publică poate decide discreţionar şi doar una din mai multe consecinţe juridice este legală, atunci dreptul discreţionar al autorităţii publice se reduce la alegerea consecinţei juridice/soluţiei legale. (3) Stările de fapt identice în esenţă se tratează identic. O tratare neidentică a două stări de fapt identice se admite numai dacă există un motiv obiectiv. (4) Dacă într-un caz autoritatea publică şi-a exercitat dreptul discreţionar într-un anumit mod, atunci în cazuri similare ea este obligată să îşi exercite dreptul discreţionar în acelaşi mod. Această regulă nu se aplică dacă autoritatea publică intenţionează să îşi schimbe în viitor practica de exercitare a dreptului discreţionar în cazuri similare.

Art.225 alin.alin.(1), (2) Cod administrativ prevede: (1) Instanţa de judecată nu este competentă să se pronunţe asupra oportunităţii unui act administrativ. (2) Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreţionar se limitează la faptul dacă autoritatea publică: a) şi-a exercitat dreptul discreţionar; b) a luat în considerare toate faptele relevante; c) a respectat

limitele legale ale dreptului discreţionar; d) şi-a exercitat dreptul discreţionar conform scopului acordat prin lege.

Bazându-se pe prevederile normelor legale precitate, instanța de judecată concluzionează că autoritatea publică pârâtă a depășit limitele dreptului său discreționar, deoarece nu a luat în considerație toate faptele relevante, nu a respectat limitele legale ale dreptului său discreționar și nu a ținut cont de obligativitatea respectării principiului proporționalității(art.29 Cod administrativ), care impune ca orice măsură întreprinsă de autorităţile publice prin care se afectează drepturile sau libertăţile prevăzute de lege trebuie să corespundă principiului proporţionalităţii. O măsură întreprinsă de autorităţile publice este proporţională dacă: a) este potrivită pentru atingerea scopului urmărit în temeiul împuternicirii atribuite prin lege; b) este necesară pentru atingerea scopului; c) este rezonabilă. Măsura întreprinsă de autorităţile publice este una rezonabilă dacă ingerinţa produsă prin ea nu este disproporţională în raport cu scopul urmărit. Respectiv, conceptual, proporționalitatea constă în obligația autorităților publice de a nu interveni în drepturile cetățeanului, decât într-un mod armonios și echilibrat și doar atunci când o cere interesul publice, fără a atinge substanța dreptului subiectiv. Ingerințele în drepturile omului prin acțiune administrativă nu este exclusă, însă ea trebuie să urmărească un scop legitim și să fie potrivă, necesară și rezonabilă.

Potrivit art.224 alin.(1) lit.a) Cod administrativ, examinînd acţiunea în contencios administrativ în fond, instanţa de judecată adoptă una dintre următoarele hotărîri: în baza unei acţiuni în contestare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual, precum şi o eventuală decizie de soluţionare a cererii prealabile, dacă acestea sînt ilegale şi prin ele reclamantul este vătămat în drepturile sale.

Raportând normele legale precitate la circumstanțele faptice constatate, instanța de judecată, stabilind că actul administrativ individual defavorabil contestat și decizia adoptată în procedura prealabilă, sunt ilegale și prin ele reclamanta SRL”Tarol-DD” este vătămată în drepturile sale, protejate de lege, a ajuns la concluzia că principiul legalității impune anularea actelor contestate, fiind întrunite cumulativ ambele condiții prevăzute de lege: i) actul administrativ de respingere a solicitării să fie ilegal; și, ii) revendicarea pretenției reclamantului să fie întemeiată.

Din raționamentele expuse, instanța de judecată va admite acțiunea în contencios administrativ înaintată de SRL”Tarol-DD” privind anularea actului administrativ individual defavorabil și a deciziei adoptate în procedură prealabilă, obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil și restituirea sumelor achitate în exces.

Având în vedere că actul administrativ anulat, a fost executat, în temeiul art.224 alin.(2) Cod administrativ, urmează a fi dispusă întoarcerea executării acestuia.

Conform prevederilor art.art.224 alin.(1) lit.a), alin.(2), 232 din Codul administrativ al Republicii Moldova; art.art.236-241 din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, instanța de judecată,

H O T Ă R Ă Ş T E:

Acţiunea în contencios administrativ a reclamantei SRL”Tarol-DD” împotriva Serviciului vamal privind anularea actului administrativ individual defavorabil și a deciziei adoptate în procedură prealabilă, obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil și restituirea sumelor achitate în exces, se admite.

Se anulează *actul administrativ individual defavorabil* – actul de inspecție emis de Biroul vamal Centru în persoana colaboratorului vamal Constantin Roșca, *****, SRTN SVV

22/11/2022, precum și *decizia adoptată în procedura prealabilă* – nr.28/11-182 din 05.01.2023, emisă de Serviciul Vamal și se obligă Serviciul Vamal să emită un act administrativ individual favorabil privind acceptarea valorii în vamă a mărfii declarate de reclamant conform declarației vamale nr.*****din 18.11.2022.

În temeiul art.224 alin.(2) Cod administrativ, se dispune întoarcerea executării actului de inspecție emis de Biroul vamal Centru în persoana colaboratorului vamal Constantin Roșca, *****, SRTN SVV 22/11/2022, prin restituirea sumei achitate în exces.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile de la pronunţarea dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău, sediul Centru (adresa: mun.Chișinău, bd.Ștefan cel Mare și Sfânt, 162).

Judecător Liudmila Holeviţcaia